

УДК 378:373.3.011.3-051]:004

Муковіз Олексій Павлович

доктор педагогічних наук, професор, заступник декана з навчальної роботи
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, м. Умань, Україна
ORCID ID 0000-0001-9262-9209
alexsmukovoz@gmail.com

Грігченко Тетяна Яківна

кандидат педагогічних наук, доцент
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, м. Умань, Україна
ORCID ID 0000-0001-6389-3203
gtya212@ukr.net

Гарачук Тетяна Володимирівна

кандидат педагогічних наук, доцент
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, м. Умань, Україна
ORCID ID 0000-0002-2019-8515
tanya.garachukk@gmail.com

**ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ
«МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ»
У ПРОЦЕС ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ**

Ключові слова: дистанційна освіта; дистанційне навчання; майбутній учитель початкової школи; майбутня професійна діяльність; початкова освіта; інформаційно-освітнє середовище; електронний навчальний курс; експериментальна робота.

1. ВСТУП

Постановка проблеми. Перехід від індустріального до інформаційного суспільства, а також соціально-економічні зміни, що відбуваються в Україні, вимагають суттєвих змін у багатьох сферах життя. В першу чергу це стосується реформування освіти. Національною програмою «Освіта. Україна XXI сторіччя» передбачено забезпечення розвитку освіти на основі нових прогресивних концепцій, запровадження в освітній процес новітніх педагогічних технологій та науково-методичних досягнень, створення нової системи інформаційного забезпечення освіти, входження України у трансконтинентальну систему комп'ютерної інформації.

Однією із сучасних форм навчання є дистанційна освіта. Під дистанційною освітою розуміється індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій. Мета дистанційної освіти – надання освітніх послуг шляхом застосування у навчанні сучасних інформаційно-комунікаційних технологій за певними освітніми ступеннями відповідно до державних стандартів освіти; за програмами підготовки громадян до вступу у навчальні заклади, підготовки іноземців та підвищення кваліфікації працівників.

Перевагами дистанційного навчання є: можливість самостійно обирати предмети для вивчення і працювати в своєму темпі, у найбільш зручний час; можливість вибору місця навчання незалежно від поточного місця проживання (включаючи навчання за кордоном); заміна конспектів електронними ресурсами та новітніми методами

навчання, а також постійні консультації з викладачем надають цій формі самоосвіти додаткові переваги перед заочною.

Проте дистанційна освіта має й певні недоліки. У числі основних – відсутність безпосереднього контакту між викладачем і студентом та необхідність самостійного опанування, навіть найскладніших для розуміння, тем, а також психологічна і «комп'ютерна» невідповідність викладачів.

Важливим елементом дистанційного навчання є дистанційний курс (ДК). Ще до початку навчання тьютори розробляють ДК за своїми предметами. В процесі навчання курси можуть змінюватися і доповнюватися. Кожний викладач має змогу сам вирішувати, як буде виглядати ДК і які мультимедійні елементи в ньому будуть застосовуватися. Міра і спосіб використання комп'ютерних технологій при підготовці ДК значно впливає на ефективність його засвоєння.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Проблемам дистанційного навчання та впровадження в освітній процес підготовки фахівця електронних ресурсів присвячені праці як зарубіжних так і вітчизняних учених. Так, Р. Асифом, А. Мерсером, С. Алі, Н. Хайдером здійснено аналіз ефективності роботи бакалаврів з використанням електронних навчальних даних. Навчання в аналогових електронних схемах за допомогою інструменту комп'ютерного моделювання досліджували А. Itagi, V.Sushmata ін. Вивченням проблем електронного навчання та технологій електронного навчання займалися С. Дживеді, В. Рошни; оцінкою електронних портфоліо – М. Шаріфі, Х. Солеймані, М. Джафарігохар та ін.

Н. Макарова, Н. Чернова, М. Потьомкіна, А. Любецький, Л. Колдомасов аналізували електронні навчальні ресурси, що використовуються в програмах підвищення кваліфікації бакалаврів та магістрів.

Аналізом та впровадженням адаптивного курсу в Moodle займався М. Мудрак. Учений вважає, що Moodle є однією з найбільш часто використовуваних LMS (Learning Management System) – системою управління навчанням, що спрямована на підтримку освіти шляхом використання ІКТ. Електронний навчальний курс, на думку науковця, є базовим підрозділом. Його характерна структура обумовлена педагогічними припущеннями та планами змісту окремих предметів. Нині ці електронні освітні продукти спрямовані переважно на особистість суб'єкта навчання. Важливим аспектом успішної реалізації електронного курсу є ознайомлення з конкретною системою та середовищем. З цієї причини може бути використаний аналіз SWOT. У роботі ми представляємо деякі приклади використання адаптивності у навчальному процесі.

Метою статті є вивчення особливостей впровадження електронного навчального курсу «Методика навчання іноземної мови» у процес підготовки майбутнього вчителя початкової школи у закладах вищої освіти.

2. МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

У процесі нашого дослідження було використано наступні методи дослідження: теоретичні – аналіз, синтез, порівняння, узагальнення та систематизація інформації, отриманої в результаті вивчення довідкової, психолого-педагогічної, методичної та фахової літератури з теми дослідження для розкриття суті ключових понять; емпіричні – спостереження, бесіди, письмове опитування, тестування тощо; педагогічний експеримент – для перевірки ефективності впровадження електронного навчального курсу в освітній процес закладу вищої освіти; кількісний та якісний аналіз отриманих результатів з використанням методів математичної статистики.

3. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

З метою покращення якості підготовки вчителів початкової школи до майбутньої професійної діяльності в Інформаційно-освітньому середовищі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини було створено електронний навчальний курс «Методика навчання іноземної мови» (<http://dls.udpu.org.ua/>).

У контексті дослідження опишемо електронний навчальний курс «Методика навчання іноземної мови» та детально проаналізуємо його роль і особливості впровадження у процес підготовки майбутніх учителів початкової школи. Зауважимо, що дисципліна вивчається на третьому курсі в першому семестрі в обсязі 90 годин (3 кредити) і складається з 44 аудиторних (8 год. лекцій, 20 год. практичних і 16 год. лабораторних) та 46 годин самостійної роботи студентів денної форми навчання. На заочній формі навчання – 90 годин (3 кредити) – 8 аудиторних годин (4 год. – лекції, 4 год. – практичні заняття) і 82 години відведено на самостійну роботу. Форма контролю – іспит.

За своєю структурою (див. <http://dls.udpu.org.ua/moodle/course/view.php?id=1478>) навчальний курс складається із «умовних» трьох частин. У вступній частині вміщено загальну інформацію до курсу (робоча програма, критерії оцінювання, список основної та додаткової літератури, перелік Інтернет-джерел, розподіл балів з дисципліни, термінологічний словник до курсу) та здійснюється зворотній зв'язок із викладачем. Зазначимо, що саме ці структурні елементи організують, упорядковують та налагоджують освітній процес з опанування дисципліни «Методика навчання іноземної мови».

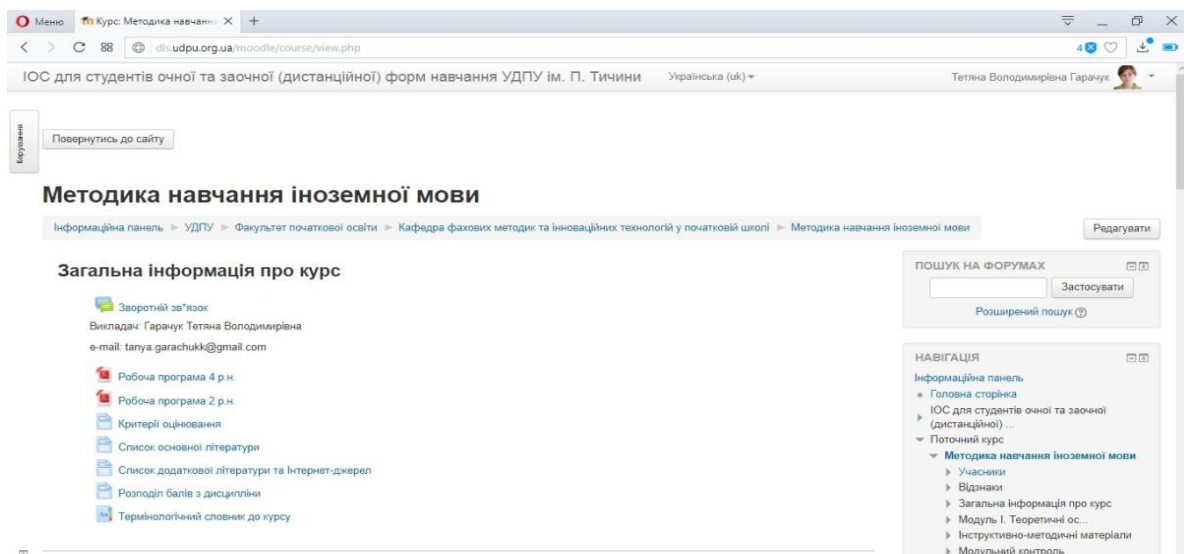

Рис. 1. Вступна частина електронного навчального курсу «Методика навчання іноземної мови»